

Neix la primera xarxa d'intercanvi de projectes d'educació ambiental vinculats amb l'ós que engloba la Serralada Cantàbrica i els Pirineus

És la primera vegada que tres projectes LIFE de conservació de l'ós bru, al costat d'organitzacions que treballen en l'àmbit de l'educació ambiental, estableixen llaços amb vocació de permanència per obtenir resultats més sòlids

El seminari "Educació Ambiental i Territori Ós", organitzat per la Fundació Ós Bru (FOP) i la Universitat de Lleida, va reunir en la jornada d'ahir al Centre d'Investigació del Mig Ambient del Govern de Cantàbria (CIM), representants dels tres projectes LIFE que, finançats per la Unió Europea, desenvolupen actualment, entre altres accions, programes educatius per afavorir la conservació de l'ós bru. En conjunt, el treball de les institucions i organitzacions participants abasta la totalitat de l'àrea de distribució de l'espècie a la Serralada Cantàbrica i els Pirineus. Per part dels projectes LIFE han assistit representants de la Universitat de Lleida, de la Generalitat de Catalunya, de la Fundació Patrimoni Natural de Castella i Lleó i de la FOP. A més, s'han sumat al treball en xarxa la Fundació Ós d'Astúries (FOA) i el mateix CIMA, que compten també amb una llarga trajectòria en educació ambiental.

Tots ells han acordat posar en comú materials i propostes amb l'objectiu de millorar l'eficàcia dels resultats dels seus respectius programes educatius. Per això es crearà una plataforma digital en què cada participant aportarà les seves eines i estratègies, i podrà accedir als materials dels altres membres. La plataforma servirà, així mateix, de canal permanent de comunicació i estímul a la innovació d'idees que donin continuïtat a la xarxa amb possibles projectes futurs.

D'altra banda, tots els assistents han coincidit en la necessitat d'abordar un ampli treball de seguiment de resultats dels diferents programes i dissenyar una sèrie d'indicadors comuns que serveixin per avaluar l'impacte real que aquests tenen sobre la societat. El director del CIMA, Jesús García, i la responsable de la part educativa de PiroLife i professora de la Universitat de Lleida, Sofia Isus, han assumit el compromís de preparar conjuntament les línies mestres de la metodologia d'avaluació.

"L'educació ambiental amb els escolars és la millor inversió de futur"

Treballant amb els materials didàctics

El projecte PiroLife, per la consolidació d'una població d'ós als Pirineus centrals en bona cohabitació amb les activitats humanes i especialment amb la ramaderia extensiva, està gestionat per la Generalitat de Catalunya, i compta com a socis al Conselh Generau d'Aran, a la Universitat de Lleida i a la Fundación Oso Pardo.

La jornada ha servit per experimentar un primer intercanvi dels materials que més èxit tenen entre els escolars: catifes amb petjades i siluetes per comparar la seva mida amb el dels óssos, contes amb olors, bosses de diferents tactes de pell i pèl ... "la intenció és despertar els sentits i la curiositat ", han explicat els formadors del PirosLife. "L'educació ambiental amb els escolars és la millor inversió de futur perquè ells prendran les decisions d'aquí a 25 o 30 anys", ha il·lustrat Sofia Isus. "El principal repte que ens trobem és el de fer-los entendre que habitem en un espai compartit amb altres espècies. Hem viscut molts anys amb la idea imperant que l'home és el centre i amo de la natura i aquesta mentalitat ha de canviar. A més, cal aprofitar que els nens exerceixen, al seu torn, d'educadors dels pares ", ha assenyalat.

El director de la FOA, Pepín Tuñón, ha cridat l'atenció sobre l'efecte molt positiu de dues dècades de treball en educació gràcies a les ósses Paca i Tola, les dues femelles cantàbriques irrecuperables que des de 1996 es mantenen en captivitat dins d'un ampli tancat visitable a Proaza (Astúries) i al reclam que suposa La Senda de l'Ós. "L'ós és un element dinamitzador de la nostra economia com demostra el desenvolupament del turisme a tota la comarca de les Valls de l'Ós. Cada any creix el nombre de visitants a la Casa de l'Ós de Proaza ", ha detallat Tuñón.

Víctor González, de la Fundació Patrimoni Natural de Castella i Lleó, ha destacat el creixent interès que desperta l'ós a la societat: "És la primera espècie per la qual pregunten els participants en els nostres programes d'educació i comunicació, i el que intentem és traslladar la imatge de l'ós com a espècie paraigua per conservar el territori de manera integral ".

El president de la FOP, Guillermo Palomero, ha recordat que 80.000 escolars han passat ja pels programes d'educació ambiental de la fundació, però ha destacat també que "els adults són igualment un objectiu molt important de la informació ambiental, amb col·lectius clau com els caçadors o els agents de desenvolupament rural. Resulta sorprenent que en la societat de la comunicació segueixin existint mites sobre l'ós, quan tenim exemples tan positius de convivència amb l'animal com el del Parc Natural de Somiedo ", ha declarat.

La jornada va continuar a la tarda amb la realització d'un itinerari didàctic a peu al municipi de Campoo de Suso (Cantàbria). Dos membres de les Patrulles Ós de la Fundació Ós Bru van mostrar als participants aquesta activitat dissenyada per a escolars, un passeig amenitzat amb jocs i recerques d'indícis per conèixer l'ós i els valors naturals que acompanyen la presència d'aquesta espècie en perill d' extinció.

Durant el matí d'avui els participants han visitat els centres d'interpretació de la Fundació Ós Bru i del Parc Natural de la Muntanya Palentina.